مقايسه روش‌هاي هيدرولوژيكي و هواشناسي در پايش روزانه خشكسالي:مطالعه موردي حوضه كرج

سعيد مريد[۱] وشهلاپايمزد[۲]

۱- استادیارmorid_sa@modares.ac.ir
۲- فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد سازه‌های آبی paymozd@yahoo.com
مركز مطالعات منابع آب دانشكده كشاورزي دانشگاه تربيت مدرس

چكيده

استفاده از معرف‌هاي هواشناسي و به‌خصوص بارندگي كاربرد وسيعي در پايش خشكسالي دارد. اما علاوه بر آنها، معرف‌هاي هيدرولوژيكي هم مي‌تواند در اين مهم نقش موثري داشته باشد. در اين تحقيق يكي از معدود روش‌هاي پايش خشكسالي به نام روش چانگ با معرف‌هاي هيدرولوژيكي براي حوضه كرج استفاده و بطور روزانه ارزيابي شده است. در ادامه نيز مقايسه‌اي بين نتايج آن و تنها شاخص هواشناسي (شاخص خشكسالي موثر) كه قابليت پايش خشكسالي را بطور روزانه دارا مي‌باشد به انجام رسيده است. نتايج ضمن تائيد قابليت‌هاي اين روش و اهميت دخالت معرف‌هاي هيدرولوژيكي در پايش خشكسالي، نشان‌مي‌دهد كه همراه با روش‌هاي هواشناسي مي‌تواند تركيب ايده آلي را در اعلام وضعيت خشكسالي ارائه دهد كه در آن هم ورودي‌هاي به سيستم منابع آب ديده مي‌شود و هم ذخيره و مصرف.

واژه‌هاي كليدي: شاخص خشكسالي هيدرولوژيكي، شاخص خشكسالي هواشناسي، سطح آستانه، حوضه كرج.

۱- مقدمه:

كاهش بارندگي عامل اصلي خشكسالي مي‌باشد، كمبود آب مي‌تواند علي‌رغم بارندگي كافي بواسطه تبخير زياد و يا ساير افت‌ها و حتي مصرف بيش از حد رخ دهد. به هر حال عمده شاخص‌هاي خشكسالي و تحقيقات مربوط با استفاده از بارندگي به انجام رسيده است. اما شدت و تأثير خشكسالي مي‌تواند با معرف‌هايي مانند جريان آب سطحي و آب زيرزميني نيز ارزيابي گردد.